

Beatriz González

ARTIBISTA

ANIMALIEN ASKAPENAREN ALDE

Txikitatik komunikatzeko eta mundua eraldatzeko tresna gisa erabili du artea Gonzálezek; azken urteetan animalien askapenerako aldarrian jarri du arreta: "Misio bat bete behar duen beso bat naiz, eta xedea da gustuko ez ditudan errealitateak eraldatzea". Furgonetan margotzen du, eta horri esker toki batetik bestera eramaten ditu margolanak: "Ar-taxoan [Nafarroa] bizi nintzenez txerriak esplotatzen zituzten zentro mordo zegoenez txerriek espazio handia okupatzen zuten nire buruan". Gaur egun, Bilbo inguruan dauka aparkatuta furgoneta.

"Margotzen dudanak animaliak jateko dugun pribilegioa erasotzen du"

Komunikatzeko eta abstraitzeko erabili ohi ditu akuarelak Beatriz González margolariak eta militante antiespezistak (Galdakao, 1996). Hasieran ez zekien ongi zer margotu nahi zuen, ikusten zuena kopiatzen zuelako, baina azken urteetan animalien kontrako zapalkuntza salatzeke erabiltzen du artea: "Animalia existentziaren miseria ikustean animalien askapenaren alde margotu nahi nuela sentitu nuen".

 OLAIA L. GARAIALDE HODEI TORRES

Nolatan hasi zinen margotzen?

Ez dakit oso ongi noiz hasi nintzen, baina txikitatik gustuko izan dut margotzea. Oso barnerakoia eta lotsatia nintzen lehen: margolaritza ihesbide bat izateaz gain, nahi nuena egiteko espazio seguru bat zen niretzat. Margotzen aske sentitzen nintzenez nahiago nuen gutxi sozializatu eta etxean margotzen geratu.

Zer margotzen zenuen?

Gehienetan, gustuko nituen gauzak. Baina duela sei edo zazpi urte modu akademikoan ikasten hasi nintzen, eta gehiago zentratu nintzen teknikan, koloreen kalitatean... Egiten nuena zen ikusten nituen gauzen kopia hutsak. Helburua zen nire obra sortzeko tresnak garatzea.

Zerk eraman zintuen animalien askapena aldarrikatzeko margolanak egitera?

Kopiatzen nituen gauzek ez nindutenez asetzen, beste erabilera bat

bilatzen hasi nintzen. Niretzat onuragarria izateaz gain, besteentzat ere onuragarria den artea sortu nahi nuen. Itxialdian asko hausnartu nuen horren inguruan, erreskatatutako animalia askorekin bizi nintzelako Arabako mendi batean. Animalia horien existentziaren miseria ikustean animalien askapenaren alde margotu nahi nuela sentitu nuen. Aktibista izan eta militantzia egiteko modu asko daude, eta erabaki nuen artearen bidez oihu egitea eta nire borroka antiespezismoan oinarritzea.

Uste duzu militante antiespezista izateak eragina duela zure margolanetan?

Noski. Duela sei urte utzi nion animaliak kontsumitzeari, eta oso bakarrik sentitzen nintzenez talde antiespezistetan sartzen hasi nintzen. Hasieran Piztiak taldean egon nintzen, eta aktibismo mota asko egin nituen: mahai informatiboak, performanceak plazetan eta ekintza

zuzenak, besteak beste. Gasteizko Oihu taldean nengoenean artearekin lotura zuzena zeukaten ekintzak gertuagotik ezagutu nituen. Gainera, nolabait ere ikusi dut jendearekin hitz egiteak nazkatu egiten nauela, eta nahiago dudala zer-bait margotu eta koadroei hitz eginarazi.

Horregatik esaten duzu artea erabiltzen duzula oihu egiteko tresna gisa?

Nire koadroen mezua ez da bereziki lasaia; gogorra eta asaldatzailea da. Koadro askok hitz egin dezakete, baina zenbatek egiten dute oihu? Koadro batek oihu egiten duenean igartzen da; kaletik zoazenean espero ez duzun oihu bat entzuten duzunean bezala da. Ez ditut txerri txerriak alai margotzen, baizik eta oihu egiten eta begirada konkretu batekin margotzen ditut.

Unidades lanean animalien gorputz zatiak margotzen zenituen hilik; orain sortzen ari zaren margolanetan estiloa aldatu duzu. Zergatik?

Agian gehiegi oihukatzen ari nintzen. Jendeari ezinegon handia eragiten zienez beste teknika batzuk probatu nahi nituen. Orain plateretan eta katiluetan marrazten ditut animaliak, eta zerbait poetikoagoa bilatzen dut. Adibidez, txerri baten oina eta lore bat ondoan. Mezua zeharka bidaltzeko teknika da. Nire helburua da jendea hurbildu, eta gutxi-ka mezua deszifratzea. Lehen zuzenean animalia bat hilik margotzen nuen.

Zein mezua bidali nahi duzu?

Mezu enpatiko bat. Gizakiz besteko animaliek sentitzen duten sufrimenduarekin identifikatuta sentitu eta praktikara eramatea nahi dut. Jendeari zera hori eragin; izorratu. Goazen birpentsatzera nola ikusten ditugun animaliak, zein harreman sortzen ditugun, eta horiek plater apurtu batean ikusten ditugunean zer sentitzen dugun. Interpelatzeko modu bat da. Zer dago nire platerean? Zer ari naiz jaten?

Zer lortzen duzu mezua zeharka bidalita?

Adibidez, oso gordina den *Toreroen bazkaria* margolanean, bi belarri, zakil bat moztuta eta ereinetza pixka bat ageri dira oso argi azalduta. Horrekin konposizio bat egin dut, eta jendearentzat buruhauste galanta da. Oso sotila denez ez dut jendea seinalatzen. Uste dut askotan seinalatzerajotzen dugula, eta hor kale egiten dugula.

"Ez ditut txerri txerriak alai margotzen, oihu egiten eta begirada konkretu batekin margotzen ditut"

Errazagoa da artearen bidez mezua hori helaraztea koadro baten aurrean jendeak bestelako jarrera bat daukalako, eta entzuteko prest dagoelako.

Margotzeko euskarriak ere aldatu dituzu. Zer gehitzen dio?

Margotze ariketa horretatik distantzia hartu eta objektuei esanahia emateko modu bat da. Obra plater batean ikusten duzunean guztiz aldatzen da begirada, eta are gehiago plater hori mahai baten gainean dagoenean. Otordu bat irudikatzen da.

Zer-nolako harrera dute koadroek?

Nire obrak animaliak jateko dugun pribilegioa erasotzen duenez, jakitun naiz toki batzuetan ez daukadala lekurik. Erakusketak egiteko leku alternatiboak bilatzen ditut; ohiko lekuetan animalia eta antiespezismoaren gaia interesgarria izan arren, nirea odoltsuegia dela esaten dute. Zaila da bidea egitea, eta arteaz eta marrazteaz bizi nahi dudanez, aktibismoarako sortzen ditudan margolanek gain, erretratuak, ipuinetarako ilustrazioak eta pertsianak ere margotzen ditut ditut. ●